

ما يتعلق بالمرأة:

پرسش‌های مربوط به بانوان

س ۱۰۱ / هناك نوع من أجهزة السونار يدخل داخل جوف المرأة، يحتوي على كاميرا لرؤيه داخل الرحم وحال المبايض لتشخيص الحالة المرضية، والسؤال:
۱. هل يجوز للمرأة المؤمنة أن تخضع لمثل هذا السونار في حال أجرته طبية؟
۲. وفي حال الجواز، هل يكون مفطراً للمرأة؟

پرسش ۱۰۱:

بعضی از وسائل سونوگرافی مجهز به دوربینی هستند که برای تشخیص وضعیت بیمار و دیدن داخل رحم و تخدمان داخل شکم زن می‌شود. سؤال:
۱- اگر این نوع سونوگرافی را پزشک زن انجام دهد، آیا جایز است زن مؤمن به آن رضایت دهد؟
۲- اگر جایز باشد آیا روزه زن باطل می‌شود؟

ج/ يجوز إذا أجرت الفحص طبيبة، وليس مفطراً إدخال جهاز الفحص في المجاري التناسلية بحد ذاته.

پاسخ:

اگر معاینه توسط پزشک زن انجام شود جایز است، واردکردن ابزار معاینه در مجاري تناسلی به خودی خود- باطل کننده روزه نیست.

س ۱۰۲ / ما هو حكم استخدام المرأة لمساحيق التجميل، فهل يصح وضعه أو وضع قليل منه بصورة خفيفة والخروج به خارج المنزل؟ وهل يختلف الحكم بين المرأة المتزوجة وغير المتزوجة؟

پرسش ۱۰۲:

حكم استفاده زن از پودر آرایشی چیست؟ آیا می‌توان این پودر یا مقدار کمی از آن را به صورت خفیف و ملائم به صورت زد و از منزل خارج شد؟ و آیا حکم زن ازدواج کرده با زن ازدواج نکرده متفاوت است؟

ج/ التزيين بالمكياج والخروج به أمام غير المحارم والزوج غير جائز، ولا فرق في الحكم سواء كانت المرأة متزوجة أم لا.

پاسخ:

آرایش کردن صورت و خارج شدن با آن در برابر نامحرم و غیر شوهر جایز نیست، و تفاوتی نمی‌کند که زن ازدواج کرده باشد یا نه.

س ۱۰۳ / هل يجوز التبرج (المكياج) لغير الزوج مثل الأجانب والمحارم؟

پرسش ۱۰۳ :

آیا آرایش (آرایش صورت) برای غیر از شوهر مثل غریبه‌ها و محارم جایز است؟

ج/ يجوز للمرأة التزيين أمام الزوج والمحارم كالأب، ولا يجوز أن تتزيين أمام غير المحارم.

پاسخ:

آرایش کردن زن جلوی شوهر و محارم مثل پدر جایز است، ولی جایز نیست جلوی نامحرم آرایش کند.

س ۱۰۴ / هل يجوز للمرأة أن تذهب إلى زيارة الأئمة (عليهم السلام) سيراً على الأقدام؟

پرسش ۱۰۴ :

آیا جایز است زن با پای پیاده به زیارت ائمه (علیهم السلام) برود؟

ج/ يجوز إذا كان الطريق آمناً ولا يخشى عليها من هتك الستر وما شابه.

پاسخ:

اگر راه، امن باشد و ترسی از هتك حرمت و نظایر آن وجود نداشته باشد، جایز است.

س ۱۰۵ / أصبح شائعاً جداً في زمننا هذا أن الأطباء يقترحون على النساء أن يلجن إلى التخدير فوق الجافية (epidural anesthesia) عند الولادة لتقليل الألم، هل تنسح بعمل ذلك، أم أن هذا يسلب بعض أجر ولادة الطفل كما هو مروي؟

پرسش ۱۰۵ :

در زمان ما اینکه پزشکان هنگام زایمان برای کم شدن درد، بیهوشی اپیدورال (epidural anesthesia) را برای خانم‌ها تجویز می‌کنند زیاد شده است. آیا شما به انجام آن توصیه می‌فرمایید؟ آیا آنگونه که روایت شده است. این عمل قسمتی از پاداش به دنیا آوردن فرزند را از بین می‌برد؟

ج/ الأفضل تجنبه مع عدم الضرورة.

پاسخ:

در صورت عدم ضرورة بهتر است از آن اجتناب شود.

س ۱۰۶ / ما حکم کشف الوجه بالنسبة للمرأة في بلاد السائد فيه تغطيته، وهل کشف الوجه أفضل أم تغطيته، وهل كانت الزهراء (عليها السلام) تغطي وجهها؟

پرسش ۱۰۶ :

حکم باز گذاشتن صورت برای زن در کشوری که پوشاندن صورت در آن مرسوم است چیست؟ آیا باز گذاشتن صورت بهتر است یا پوشاندن آن؟ و آیا حضرت زهرا (عليها السلام) صورت خود را می‌پوشاند؟

ج/ يجوز كشف الوجه للمرأة، والزهراء صلوات الله عليها لم تكن تغطي وجهها، ولا النبي محمد ص أمر زوجاته بتغطية وجوههن. نعم، كانت النساء في شبه الجزيرة العربية يغطين وجوههن في السفر ليس لعنة شرعية وإنما بسبب حرارة الشمس، أما في بلد أو مجتمع سائد فيه تغطية الوجه فالأفضل تغطيته مراعاة للعرف السائد ولكن ليس بواجب، إلا ترون أن المرأة في الحج تكشف وجهها فلو أنه واجب أو مستحب لكان أشد وجوباً أو استحباباً وهي في الحج وفي حال عبادة وبين جمع غير من الرجال. والإسلام مع إعطاء المرأة دورها كاملاً، وتغطية الوجه عائق أمام كثير من الأعمال التي يمكن أن تؤديها المرأة وتبدع فيها وتقدم من خلالها خدمة كبيرة للمجتمع.

پاسخ:

باز گذاشتن صورت برای زن جایز است و حضرت زهرا که سلام و صلوات خدا بر او باد صورت خود را نمی‌پوشاند و حضرت محمد ص نیز همسران خود را به پوشاندن صورت‌هایشان فرمان نمی‌داد. بله اینکه زن‌ها در شبه‌جزیره عربستان صورت‌هایشان را در سفر می‌پوشانندن بنا به دلیلی شرعاً نیست و فقط به علت گرمای خورشید انجام می‌شود؛ اما در کشور یا جامعه‌ای که مرسوم در آن پوشاندن صورت است، به جهت مراعات عرفِ غالب، پوشاندن صورت بهتر است ولی واجب نیست. آیا نمی‌بینید که زن در حج صورت خود را باز می‌گذارد؟ اگر واجب یا مستحب می‌بود هنگامی که او در حج و در حال عبادت و در میان انبوی از مردان است و جوب و استحبابش شدیدتر می‌شد. اسلام نقش زن را به طور کامل به او داده است و پوشاندن صورت از انجام بیشتر کارهای

که زن می‌تواند انجام‌شان دهد و در آن نوآوری داشته باشد و خدمت بزرگی به جامعه برساند، مانع می‌شود.

س ۱۰۷ / إني امرأة حامل ونزل عليّ دم مع الم شديد، ولا أعلم إذا ما الجنين ميت في بطني أو لا، ولا أستطيع الذهاب إلى المستشفى للتأكد من كونه ميتاً، وهو لا زال في بطني، ماذا أفعل بالنسبة للصلوة والصيام؟

پرسش ۱۰۷:

من زنی باردار هستم و خونی با درد شدیدی از من خارج شد. نمی‌دانم آیا جنین در شکم من مرده است یا نه و نمی‌توانم به بیمارستان مراجعه کنم تا از مرگش مطمئن شوم و (جنین) هنوز در شکم من است. در مورد نماز و روزه‌ام چگونه عمل کنم؟

ج/ يجب عليك الصلاة والصيام.

پاسخ:

نماز و روزه بر شما واجب است.

س ۱۰۸ / هل يجوز للمرأة أن تعمل في الأماكن المختلطة، وهل يختلف الحكم بين رضا الزوج ورفضه؟ علماً أنها في غنى عن الراتب العائد من العمل، وأن الزوج يوفر لها أسباب العيش الكريم، كما أن عدم تواجدها بالمنزل قد يستدعي كشف عورة الطفل دون الرابعة من العمر.

پرسش ۱۰۸:

آیا برای زن جایز است در مکان‌های مختلط کار کند؟ و آیا این حکم با رضایت یا عدم رضایت شوهر متفاوت می‌شود؟ با توجه به اینکه او از حقوقی که از این راه به دست می‌آورد بی‌نیاز است و شوهرش اسباب زندگی محترمانه را برایش فراهم می‌کند. در ضمن نبودن این زن در منزل گاهی منجر به کشف عورت بچه زیر چهار سال می‌شود.

ج/ عمل المرأة حلال ولا إشكال فيه، وفي حال رفض الزوج لعملها وتكفله بمعيشتها لا يجوز لها أن تعصيه وتخرج من الدار بدون إذنه.

پاسخ:

کار کردن زن حلال است و اشکالی ندارد، ولی در صورت نارضایتی شوهر نسبت به کار زن و به عهده گرفتن معیشت همسرش، جایز نیست از شوهرش نافرمانی کند و بدون اجازه او از منزل خارج شود.

س/١٠٩ لدی اخت تبلغ من العمر ۱۲ سنة، والحمد لله هي آمنت بالحق وترید أن تلتزم بشرع الله سبحانه وتعالى، وقلت لها منذ فترة طويلة إنها مكلفة منذ سن التاسعة وفقاً للتاريخ الهجري، وترید أن ترتدي الحجاب، ولكن أبي وأمي معترضان بشدة، وكلّ مرة يتم مناقشة هذا الموضوع يقع شجار كبير، وإنني أعلم أنك في مواقف أخرى من قبل نصحت الأخوة أو الأخوات أن لا يجعلوا أفعالهم تنفر الناس من الدعوة، ولكن لا أعرف ما الحدود لهذا؟ فالحجاب واجب وشرع الله، وأيضاً نعلم أنّ في القرآن الكريم يقول الله سبحانه وتعالى: ﴿وَوَصَّيْنَا إِلَّا إِنْسَانٌ بِوَالِدِيهِ حُسْنًا * وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا * إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَنْبِئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾.

فهل نستمر في النقاش معهم (الذي يؤدي كل مرة إلى شجار)، أو هناك طريقة أخرى لإفناعهم، أو فقط ترتديه وتضعهم أمام الأمر الواقع (كما حدث معي)؟

پرسش ۱۰۹:

خواهی ۱۲ ساله دارم. شکر خدا او به حق ایمان دارد و می خواهد ملتزم به شرع خداوند سبحان و متعال شود. مدت‌ها پیش به او گفته‌ام که از نه‌سالگی (هجری قمری) مکلف شده است. او می خواهد حجاب داشته باشد ولی پدر و مادرم به‌شدت معارض هستند و هر بار بر سر همین موضوع مشاجره سختی درمی‌گیرد. من این را می‌دانم که شما برادران و خواهران را نصیحت فرموده‌اید که کارهایی که موجب تنفر مردم از دعوت می‌شود را انجام ندهند، ولی از حدود آن اطلاع ندارم. حجاب، واجب و تکلیف الهی است و می‌دانیم که در قرآن کریم خداوند سبحان و متعال می‌فرماید: (و به انسان سفارش کردیم که به پدر و مادر خود نیکی کند، و اگر آن دو بکوشند که تو چیزی را که به آن علم نداری شریک من قرار دهی، اطاعت‌شان مکن. بازگشت همه شما تنها به‌سوی من است. پس شمارا به آنچه انجام می‌دادید خبر می‌دهم).

آیا بحث و مجادله با آنها را (که هر بار به مشاجره ختم می‌شود) ادامه دهیم؟ یا راه دیگری برای قانع کردن آنها وجود دارد؟ یا اینکه خواهیم حجاب خود را بپوشد و آنها را در برابر عمل انجام‌شده قرار دهد؟ (همان‌طور که برای من چنین شد).

ج/ أسأل الله أن يبارك بكم وبأهلکم ويرزقكم خير الآخرة والدنيا هو مليي وهو يتولى الصالحين، لا تنتظري في طاعة الله رأي والديك ولكن أحسني لهم

و بِرِيْهِمَا فِي كُلِّ حَالٍ وَفِقَاهَةِ اللَّهِ وَسَدِّدَ خَطَاكَ، ارْتَدِيَ الْحِجَابَ وَإِنْ شَاءَ اللَّهُ يَسْهِلَ
اللَّهُ أَمْرَكُمْ لِمَا فِيهِ خَيْرٌ آخِرَتْكُمْ وَدُنْيَاكُمْ.

پاسخ:

از خدا می‌خواهم بر شما و خانواده‌تان برکت عطا فرماید و خیر آخرت و دنیا را روزی‌تان کند. او سرپرست من است و سرپرست شایستگان. در طاعت خداوند منتظر رأی و نظر والدین خود نباش، ولی در هر وضعیتی با آنها با احسان و نیکویی رفتار کن. خداوند شمارا موفق و گام‌هایتان را استوار بدارد. حجاب را بپوش و ان شاء الله خداوند کارهایتان را در آنچه خیر آخرت و دنیایتان است آسان می‌گردداند.

س ۱۱۰ / أَعَانِي مِنْ مَشْكُلَةِ كُونِ زَوْجِي سَبِيلَ الْخَلْقِ وَيَتَعَاطِي الْمَخْدِراتِ وَلَا
يَصْلِي، وَنَصْحَتَهُ لَكَنْ بَدْوَنَ جَدْوَى، مَاذَا تَنْصَحُنِي أَنْ أَفْعُلُ ؟

پرسش ۱۱۰ :

مرا در مشکل بداخللاقی و اعتیاد همسرم به مواد مخدر و اینکه او نماز نمی‌خواند کمک کنید. او را نصیحت کردم ولی فایده ندارد. چه توصیه‌ای می‌فرمایید؟ من چه کنم؟

ج/ إِذَا كَانَ يَتَعَاطِي الْمَخْدِراتِ وَلَا يَصْلِي فَإِنْصَحِيْهُ، فَإِنْ لَمْ تَنْفَعْ عَلَيْهِ النَّصِيْحَةُ
فَاطَّلُبِي مِنْ بَعْضِ الْمُؤْمِنِينَ نَصِيْحَةً لِعَلَى اللَّهِ يَصْلِحُهُ وَيَهْدِيهُ إِلَى الإِيمَانِ، فَإِنْ
وَجَدْتَ أَنَّكَ وَصَلَتَ لِطَرِيقِ مَسْدُودٍ وَتَرِيدِينَ الْانْفَسَالَ عَنْهُ فَهَذَا شَأنُكَ وَهُوَ حَقُّكَ،
أَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ يَبْارِكَ لَكَ فِي مَسَاعِيكَ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ.

پاسخ:

اگر معتاد به مواد مخدر است و نماز نمی‌خواند او را نصیحت کن و اگر نصیحت فایده نداشت، از بعضی مؤمنان بخواه تا او را نصیحت کنند، چه بسا خداوند او را اصلاح و به ایمان هدایت کند. اگر دیدی به بنبست رسیدی و خواستی از او جدا شوی، این جایگاه و حق تو است. از خدا می‌خواهم که به تلاش‌های شما برکت دهد که او مهربان‌ترین مهربانان است.

س ۱۱۱ / شَخْصٌ ضَرَبَ زَوْجَهُ ضَرِبًا مُّبِرِحًا حَتَّى بَانَ الأَثْرُ فِي جَسْمِهَا، وَكَذَلِكَ
ضَرَبَ ابْنَتَهُ، مِنْ أَجْلِ رَفْضِ خَطْوَةِ بَنْتِهِ. فَهَلْ يَوجُدُ عَلَيْهِ دِيَةٌ، أَوْ مَا هُوَ حَكْمُ عَلَى
الضَّرَبِ ؟

پرسش ۱۱۱ :

شخصی همسرش را بهشت کتک زده است طوری که اثر آن در بدنش باقی است، و همین طور دخترش را برای به هم زدن نامزدی اش کتک زده است. آیا دیه بر او واجب است؟ حکم کتک زدن چیست؟

ج/ عليه أن يستغفر من فعلته، أما الديمة فعلى المتضرر أن يرفع أمره للمحكمة الشرعية لتنظر إن كان هناك شيء يستحق الديمة أم لا.

پاسخ:

او باید برای کارش استغفار و درخواست بخشش کند؛ اما در مورد دیه، کسی که آسیب دیده است می‌تواند به دادگاه شرعی شکایت کند و ببیند آیا دیه به او تعلق می‌گیرد یا خیر.

س ۱۱۲ / هل يجوز التقاط صورة للمرأة وهي مكشوفة الرأس لغرض عمل جواز سفر ، علمًا أنّ هذا الأمر مشروط من قبل الدولة التي هم فيها ؟

پرسش ۱۱۲ :

آیا عکس انداختن زن به صورت بی‌حجاب برای دریافت گذرنامه جائز است؟ با توجه به اینکه این مسئله از سوی دولت‌هایی که در آنها زندگی می‌کنند شرط است.

ج/ إذا كانت مضطرة، تلتقط صورة ويكون حجابها على رأسها شعر مستعار أو صناعي، ولا يجوز أن تكشف المرأة رأسها أمام الأجنبي.

پاسخ:

اگر ناچار باشد با کلاه‌گیس یا موی مصنوعی عکس بگیرید و جائز نیست که در حضور نامحرم حجاب از سرش بردارد.

س ۱۱۳ / أعلم أنّ المكياج حرام، لكن في حالة وجود عيوب في البشرة وتلفت الانتباه أضطر إلى تغطية العيوب بكريم أساس بشكل خفيف على أماكن البقع دفعاً للإ赫راج، فهل يجوز ذلك ؟

پرسش ۱۱۳ :

می‌دانم آرایش کردن حرام است، اما در صورت بودن عیوبی در پوست صورت که موجب جلب توجه می‌شود ناچار به پوشاندن عیوبها با کرم صورت به شکلی ملائم بر روی لکه‌ها می‌شوم تا از مشکلات جلوگیری کنم. آیا این کار جائز است؟

ج / يجوز.
پاسخ:
جائز است.

س ١١٤ / أيهما أولى الدراسة في الحوزة المهدوية، أم البقاء مع الزوج (للمؤانسة) ؟ الحوزة أم الجلوس مع الوالدة فقط لنفس الهدف السابق ؟ مع العلم أنني استفدت كثيراً من الحوزة المهدوية المباركة، ومع العلم أنّ كليهما غير مؤمنين ولا فائدة من الحديث معهما في مجال الدعوة الحقة.

پرسش ١١٤ :

کدام بهتر است: درس خواندن در حوزه مهدوی یا ماندن در کنار شوهر (برای انس)؟ انتخاب کردن حوزه یا ماندن در کنار مادر، تنها برای همان هدف قبلی؟ با توجه به اینکه من از حوزه مبارک مهدوی بهره‌های فراوانی بردهام و با توجه به اینکه هردوی آنها (شوهر و مادر) مؤمن نیستند و صحبت با آنها در باره این دعوت حق فایده‌ای ندارد.

ج / لا يوجد تعارض بين الإحسان للزوج والأم أو الوالدين والدراسة، فيمكنك أن تجمعي بينهما بالممكـن، وفقـك الله وسدـ خطاك لما يرضـيه.

پاسخ:

میان احسان و نیکوکاری به شوهر، مادر یا والدین و درس خواندن تعارضی وجود ندارد. می‌توانی هر دو را تا حد امکان داشته باشی. خداوند شمارا موفق و گام‌هایت را در آنچه مورد رضایش است استوار بدارد.